

Un aprofundiment de l'obra de Joan Roca Pinet

La demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya va muntar una exposició a la seva seu, del 29 de setembre al 7 de novembre de 2004, d'obres fetes per l'arquitecte Joan Roca Pinet, on es mostrava una part significativa dels seus projectes, guardats en l'Arxiu Històric de l'entitat.

Junt amb l'exposició s'ha editat un catàleg, seguint en la línia de publicacions d'aquesta demarcació, on es fa una interpretació de l'obra de Roca Pinet, es repassa la biografia, s'ajunta una interessant cronologia d'obres, per acabar amb el catàleg dels projectes exposats.

La casa Norat de Girona, de Roca Pinet.

Joan Roca i Pinet havia nascut a Girona l'any 1885, i havia obtingut el títol d'arquitecte el 1910. Tres anys després va ocupar la vacant d'arquitecte municipal d'Olot, càrrec que va exercir fins al 1918, que va passar a arquitecte a la delegació d'Hisenda de Girona.

Les primeres obres tenen una clara influència de Domènech i Montaner, estil que va evolucionar cap al noucentisme, on es fa patent l'influx d'una altra personalitat dins l'arquitectura del nostre país: Rafael Masó. L'evolució de la seva obra va comportar que adoptés més tard estilemes racionalistes.

Va projectar diversos equipaments, tant escolars (en són un exemple les escoles de les Planes d'Hostoles i Ripoll) com industrials (centrals elèctriques de Bescanó i Berenguer de Girona, fàbriques Descals i Joanes, ambdues d'Olot, Editorial Dalmau Carles Pla de Girona). És l'autor de

l'eixampla Malagrida d'Olot, un dels exemples més reeixits del model de ciutat-jardí, amb zones verdes i xalets aïllats.

La Guerra Civil va desbaratar molts projectes i trajectòries personals, com és el cas de Roca Pinet, inhabilitat durant cinc anys i obligat a exercir lluny de la seva ciutat, concretament a Sanlúcar de Barrameda. El 1946 tornà a Girona, on treballà de nou, sobretot en projectes d'habitatges unifamiliars per diverses poblacions properes al seu despatx professional. Va morir a la seva ciutat l'any 1973 a l'edat de 87 anys.

Amb aquesta exposició s'enceta un cicle que té com a objectiu donar a conèixer el fons que integren l'Arxiu Històric de l'entitat. Aquest fet ens permetrà veure reunides en un seguit de properes exposicions obres de diversos arquitectes de les nostres comarques, i és d'esperar que es continuïn encarregant catàlegs, com en aquesta ocasió, que aporten dades desconegudes de les trajectòries de professionals de l'arquitectura relacionats amb aquestes comarques.

Joan Sala

Tate, Bertran i Gil Aluja, doctors honoris causa

El dijous 21 d'octubre de 2004 va celebrar-se a l'església de Sant Domènec, Aula Magna de la Universitat de Girona, la investidura de tres nous doctors honoris causa de la Universitat de Girona: l'hispanista Robert Brian Tate, el químic Joan Bertran Rusca i l'economista Jaume Gil Aluja

L'església de Sant Domènec va tornar a viure i a sentir en el seu interior, el dijous 21 d'octubre, la bellesa de l'antiga oratòria i la genialitat dels compositors més savis de la història de la música (Haendel, Billings, Bach i Pachelbel), en un acte que havia d'investir com a nous doctors *honoris causa*

l'hispanista irlandès Robert Brian Tate, el químic Joan Bertran Rusca i l'economista Jaume Gil Aluja, que, respectivament, havien estat apadrinats per Mariàngela Vilallonga, Miquel Duran i Joan Carles Ferrer. L'acte, seriós i solemne com correspon a les grans celebracions acadèmi-

ques, va mantenir unes formes irreprotxables des que la comitiva acadèmica va desfil·lar per les escales interiors cap a l'escenari fins a l'himne universitari *Gaudeamus igitur* i les paraules de cloenda del rector, Joan Batlle, que posaren punt i final a la investidura.

Entre aquests dos moments d'inici i de finalització, i en un escenari molt ben guarnit amb tres taules amb tovalles vermelles, les diferents peces musicals que interpretà el Cor de la Universitat —situat en penombra davant d'un fons negre— s'anaren alternant amb els parlaments del rector, amb els discursos de presentació dels doctorands per part dels seus padrins i amb la glossa d'ells mateixos que feren els tres doctorands. La llatinista Mariàngela Vilallonga, padrina del professor Tate, amb un discurs amable i digne de l'oratoría que ensenya a les aules, dotà la cerimònia d'una emoció

que no davallà quan Robert Brian Tate glossà la seva vinculació amb Catalunya i amb el cardenal Margarit; el químic Miquel Duran presentà el professor Joan Bertran Rusca, que, en exposar el seu discurs, es mostrà agraït a tots aquells que havien vingut de lluny per honorar-lo; i el doctor Joan Carles Ferrer emocionà els assistents a l'acte i el mateix Jaume Gil Aluja quan féu referència a les bones amistats que aquest, economista àmpliament reconegut, havia hagut de deixar pel camí perquè havien mort massa prematurament. La música i les paraules ben disposades de l'antiga oratoría posaren l'emoció a un acte d'investidura amable, que no perdé la circumspècció ni la solemnitat fins que la comitiva acadèmica sortí de l'Aula Magna i, ja al claustre, les paraules amicals substituïren les grandiloqüents.

Daniel Ferrer

Els paisatges de la postmodernitat

El Casal Marià d'Olot va acollir els passats dies 21, 22 i 23 d'octubre de 2004 el II Seminari Internacional sobre Paisatge, dedicat enguany al tema «Els Paisatges de la postmodernitat» i dirigit pel catedràtic de geografia humana de la Universitat de Girona Joan Nogué. L'objectiu ha estat posar en comú, des d'una òptica interdisciplinària, no només acadèmica sinó també oberta a d'altres esferes del coneixement com la literatura, la pintura o el cinema, la diversitat de perspectives per interpretar els paisatges contemporanis, que hom aglutina sota el concepte de postmodernitat.

El seminari, en el qual assistiren prestigiosos especialistes provinents d'Europa, d'Estats Units i d'Amèrica Llatina, com Perla Zusman, Claudio Minca, Josefa Bru, Don Mitchell o Perejaume, per esmentar-ne alguns, es va celebrar al llarg de tres jornades. El primer dia va servir als ponents per centrar el debat sobre el paisatge contemporani, aprofundint en els fonaments ontològics de la categoria paisatge, i, en definitiva, en la seva vigència renovada en el camp social i cultural. En aquest sentit, varen aflo- rar clarament dues visions contraposades: la primera, abanderada per Claudio Minca, sosté l'existència d'un nou paisatge que respon a la nova condició sociocultural postmoderna; la segona, dibuixada per Perla Zusman i Don

Mitchell, parteix de posicions més crítiques, minimitza la transcendència dels canvis i sosté que cal ancorar-los en l'evolució del model social capitalista. En un intent de síntesi, Joan Nogué palesava que, malgrat la diversitat de posicions ideològiques i epistemològiques, la postmodernitat ha esdevingut una categoria acceptada de forma generalitzada en el debat acadèmic per designar una etapa de canvi en la lògica general de l'economia, la societat, la cultura, i per tant el paisatge, del capitalisme tardà.

El segon dia va servir per veure alguns exemples explícits dels paisatges de la postmodernitat, raonant, des dels camps de la pintura (Perejaume), de la literatura i del cinema (Manuel Asensi i Carles Guerra), sobre l'imaginari social i cultural subjacents

Els paisatges de la postmodernitat
II Seminari Internacional sobre Paisatge